

CẨM NANG AN TOÀN SỐ CÙNG LƯƠNG THẾ VINH

Stay Connected, Safe Online

#KHONGMOTMINH

#NIEMTINSO

#LTV_CUNGNHAUANTOANTRUCTUYEN

● I KHÔNG
III ● 1 MÌNH

**NHỮNG
CON SỐ
BIẾT NÓI**

Theo báo cáo của Hiệp hội An ninh mạng quốc gia công bố cuối năm 2024, **Việt Nam nằm trong nhóm các quốc gia bị ảnh hưởng nặng nề nhất bởi tội phạm mạng**

Ước tính thiệt hại lên đến

18.900 tỷ đồng

220

người dùng smartphone
thì có ít nhất **01** người
trở thành nạn nhân

70%

người dân tiếp xúc với ít nhất
một cuộc gọi hoặc tin nhắn
lừa đảo mỗi tháng

1500

vụ án lừa đảo trực tuyến
được xử lý

22.200

phản ánh về lừa đảo
trực tuyến được ghi nhận
trong vòng 9 tháng

50

vụ bắt cóc online từ giữa năm 2024
đến giữa năm 2025, trong đó có:

45

nạn nhân nữ
độ tuổi từ 18 - 22

05

nạn nhân nam
độ tuổi từ 18 - 22

NHỮNG THỦ ĐOẠN QUEN THUỘC

● I KHÔNG
III ● 1 MÌNH

THỦ ĐOẠN 1. ĐE DỌA (THREATS)

Sử dụng nỗi sợ hãi để ép buộc tuân thủ là một thủ đoạn phổ biến và dễ thực hiện nhất trong các vụ lừa đảo trực tuyến. Đe dọa thường được sử dụng độc lập ngay từ đầu hoặc xuất hiện như bước cuối trong chuỗi thao túng và dụ dỗ, nhằm ép buộc nạn nhân tuân theo ý muốn của tội phạm.

Các hình thức đe dọa phổ biến

ĐE DỌA XỬ LÝ PHÁP LÝ

Mạo danh cơ quan Công an, Viện kiểm sát, Tòa án... liên hệ qua điện thoại, tin nhắn hoặc email, thông báo nạn nhân “liên quan đến vụ án nghiêm trọng”. Chúng cung cấp giấy tờ và hình ảnh giả mạo để tạo niềm tin, rồi đe dọa bắt giữ hoặc tịch thu tài sản nhằm buộc nạn nhân chuyển tiền hoặc cung cấp thông tin cá nhân.

ĐE DỌA TUNG HÌNH ẢNH NHẠY CẢM

Kẻ xấu dụ nạn nhân gửi ảnh hoặc video nhạy cảm rồi dùng chính nội dung đó để đe dọa sẽ phát tán lên mạng hoặc gửi cho người thân, trường học nếu nạn nhân không cung cấp thêm hình ảnh, video hoặc tiền bạc.

ĐE DỌA BẠO LỰC

Kẻ xấu dùng thông tin cá nhân thu thập được để đe dọa sẽ tìm đến nhà, trường hoặc nơi làm việc gây hại. Chúng thường đưa ra chi tiết cụ thể để tạo cảm giác bị theo dõi và buộc nạn nhân phải làm theo yêu cầu.

THỦ ĐOẠN 2. THAO TÚNG (MANIPULATION)

Kiểm soát cảm xúc và hành vi lâu dài là thủ đoạn tinh vi, tập trung vào việc kiểm soát tâm lý nạn nhân để khiến họ phụ thuộc và mất khả năng tự quyết. Tội phạm sử dụng các chiến thuật tâm lý phức tạp để duy trì sự kiểm soát lâu dài

GÂY NGHI NGỜ VÀ LÚNG TÚNG

Tội phạm khiến nạn nhân nghi ngờ chính suy nghĩ và nhận thức của mình bằng cách cung cấp thông tin mập mờ, sai lệch hoặc mâu thuẫn.

TẠO SỰ PHỤ THUỘC ĐƯA RA GIẢI PHÁP

Yêu cầu nạn nhân làm theo các chỉ dẫn như chuyển tiền "bảo lãnh", đến địa điểm riêng hoặc tham gia cuộc gọi Zoom có đồng bọn giả danh cơ quan chức năng. Những hướng dẫn này khiến nạn nhân tin rằng họ phải phụ thuộc vào kẻ xấu để "giải quyết vấn đề".

ĐƯA RA GIẢI PHÁP GIẢ TẠO

Tội phạm gợi ý những giải pháp nghe có vẻ hợp lý nhưng thực chất là cái bẫy, như yêu cầu nạn nhân chuyển tiền để "bảo toàn tài sản", quay video nhạy cảm để "chứng minh vô tội", hoặc giữ bí mật tuyệt đối để "bảo vệ an toàn".

SỬ DỤNG TRAUMA BONDING

Tội phạm xen kẽ giữa hành vi ép buộc và cử chỉ thân thiện, như khen ngợi, tỏ ra thấu hiểu hoặc hứa hẹn hỗ trợ, để tạo mối liên kết cảm xúc độc hại.

THỦ ĐOẠN 3. DỤ DỖ (LURING/GROOMING)

Xây dựng lòng tin để tiếp cận dụ dỗ là quá trình tội phạm xây dựng lòng tin với nạn nhân, đặc biệt là trẻ em và thanh thiếu niên, để dẫn dắt họ vào các hành vi nguy hiểm. Nạn nhân, đặc biệt là thanh thiếu niên có thể đã được học "đề phòng" người lạ nhưng lại không biết cách để xử lý một "người lạ thân thiện" kiên trì theo đuổi dụ dỗ. Thủ đoạn này thường kéo dài và dựa trên những tác động tâm lý tinh tế, bao gồm:

DỤ DỖ BẰNG VẬT CHẤT

Tội phạm hứa hẹn tặng quà, tiền, tài khoản game cao cấp, hoặc cơ hội việc làm "nhẹ nhàng", "lương cao" để thu hút nạn nhân.

DỤ DỖ BẰNG LỢI ÍCH TINH THẦN

Tội phạm đóng vai người bạn thân thiết, người yêu lý tưởng hoặc người cố vấn, luôn lắng nghe, thấu hiểu và khen ngợi nạn nhân. Chúng tạo cảm giác gần gũi bằng cách chia sẻ sở thích, câu chuyện cá nhân giả tạo, hoặc tỏ ra đồng cảm với khó khăn của nạn nhân.

THÚC ĐẨY HÀNH VI NGUY HIỂM

Sau khi tạo lòng tin, kẻ xấu dần yêu cầu nạn nhân gửi ảnh nhạy cảm, gọi video riêng tư hoặc gặp trực tiếp, dùng lời hứa hẹn hay áp lực tình cảm để ép nạn nhân làm theo.

THỦ ĐOẠN 4. NHỮNG DẤU HIỆU TỪ BÊN TRONG

Thủ đoạn lừa đảo luôn thay đổi và được “biến tấu” liên tục, thậm chí kết hợp nhiều chiêu trò cũ – mới. Điều này cho thấy: chỉ dựa vào những dấu hiệu bề ngoài là chưa đủ để nhận diện lừa đảo trực tuyến.

Dù hình thức có khác nhau, bản chất hành vi của kẻ lừa đảo lại rất giống nhau. Chính những dấu hiệu “bên trong” này mới là mảnh ghép quan trọng mà nhiều người thường bỏ quên.

Ba dấu hiệu cốt lõi giúp bạn nhận ra mình hoặc người thân có đang rơi vào tiến trình trở thành nạn nhân của lừa đảo trực tuyến hay không.

SỢ HÃI

- Sợ bị xâm phạm an toàn cá nhân
- Sợ mất tài sản hoặc cơ hội
- Phản ứng hoảng loạn trước thông tin từ người lạ
- Sợ bị bêu xấu hoặc mất danh dự
- Biểu hiện thể chất và tâm lý một cách tiêu cực

ĐỒNG TÌNH

- Chấp nhận quà tặng không rõ nguồn gốc
- Bảo vệ hoặc biện minh cho tội phạm
- Im lặng trước hành vi sai trái
- Tự trách móc và đổ lỗi cho bản thân mình

TIN MÙ QUÁNG

- Làm theo chỉ dẫn không do dự
- Bỏ qua lời khuyên từ người thân
- Bất thường trong hành vi
- Che giấu hành vi của bản thân

**BÍ KÍP ĐỂ
AN TOÀN TRÊN
KHÔNG GIAN MẠNG
DÀNH CHO HỌC SINH**

TRUY CẬP AN TOÀN

Không chấp nhận lời mời từ người lạ và luôn kiểm tra URL trước khi nhập thông tin. Tránh tham gia các group, phòng chat hay Zoom không rõ nguồn gốc vì dễ dẫn đến bẫy dụ dỗ. Mạng xã hội và game online chỉ thực sự an toàn khi đặt chế độ riêng tư cao nhất.

Mẹo cài đặt bảo mật:

- Thiết lập mật khẩu gồm cả ký tự số, chữ thường, chữ hoa và các ký tự đặc biệt.
- Đặt câu hỏi bảo mật.
- Sử dụng các mật khẩu khác nhau.
- Bật chế độ cảnh báo khi có thiết bị lạ đăng nhập

TRANG BỊ KIẾN THỨC, KỸ NĂNG SỬ DỤNG INTERNET

XÂY DỰNG MỐI QUAN HỆ LÀNH MẠNH

Mạng xã hội có nhiều bạn bè ảo, nhưng cha mẹ, thầy cô và bạn thân mới là chỗ dựa thật sự. Hãy kết nối, chia sẻ với họ về những trải nghiệm online, kể cả tin nhắn lạ hay lời mời kết bạn đáng ngờ. Mối quan hệ lành mạnh giúp cảm thấy an toàn và không bị cô lập trước các chiêu trò trực tuyến.

GIAO TIẾP AN TOÀN

Chặn và báo cáo tài khoản đáng ngờ. Không kết bạn hay trả lời tin nhắn từ người lạ; chỉ chấp nhận lời mời từ người quen. Áp dụng "quy tắc 3 giây suy nghĩ" trước khi gửi ảnh, chuyển tiền hay chia sẻ thông tin cá nhân. Không tiết lộ vị trí, địa chỉ, lịch trình. Cảnh giác với lời khen, hứa hẹn quá mức. Gặp mặt người quen online chỉ ở nơi công cộng, có người lớn đi cùng và thông báo cho gia đình.

CHIA SẺ AN TOÀN

Không quay video hay chụp ảnh theo yêu cầu của người lạ, đặc biệt là ảnh nhạy cảm. Không bật camera trong lúc riêng tư. Luôn kiểm soát thông tin của bản thân, không chia sẻ hình ảnh, số điện thoại, địa chỉ hay chuyện cá nhân trên mạng. Nếu ai đó yêu cầu giữ bí mật, hãy chia sẻ ngay với cha mẹ, người thân hoặc bạn bè quen biết.

**10 ĐIỀU
THANH THIẾU NIÊN
CẦN NHỚ KỸ ĐỂ
AN TOÀN TRỰC TUYẾN**

Không công khai số điện thoại, địa chỉ nhà, CCCD hay thông tin riêng tư trên mạng. Chỉ chia sẻ những gì thật sự muốn mọi người biết.

01

Không kết bạn hoặc trả lời tin nhắn từ người không quen ngoài đời. Kiểm tra danh tính: họ có bạn chung hay đại diện thật không?

02

Nếu ai đó yêu cầu giữ bí mật về trò chuyện hoặc quan hệ online, hãy cảnh giác và báo ngay cho bố mẹ hoặc bạn bè thân.

03

Tránh truy cập link, phòng chat/Zoom từ người lạ, dù họ hứa tặng quà hay tài khoản game.

04

Không quay video hay chụp ảnh riêng tư theo yêu cầu. Nếu lỡ, dừng lại ngay và báo người thân.

05

Chỉ đăng ảnh hoặc livestream không tiết lộ địa chỉ, trường học hay thông tin cá nhân.

06

Kết bạn với bố mẹ trên mạng xã hội, chia sẻ chuyện vui và báo ngay nếu gặp tin nhắn lạ. Gia đình là "lá chắn" mạnh nhất.

07

Nếu nhận tin đe dọa hoặc cảm thấy hoang mang, hãy dừng lại, hít thở sâu, chụp màn hình làm bằng chứng và hỏi ý kiến người lớn đáng tin.

08

Từ chối quà tặng, tiền, vật phẩm từ người lạ. Không gặp người quen online một mình, luôn có người lớn đi cùng ở nơi công cộng.

09

Chặn tài khoản đáng ngờ, báo lên nền tảng (Facebook, Zalo, TikTok) và gọi cơ quan chức năng nếu cảm thấy nguy hiểm. Bạn không bao giờ đơn độc.

10

NÌM
TÌN
SỐ

**CHIẾC PHAO
CỨU SINH**

Khi bạn rơi vào tình huống nguy hiểm trên không gian mạng đừng quên rằng chúng ta luôn có hai chiếc phao

**Gia đình,
bạn bè,
người thân**

Sự kết nối và hành động kịp thời chính là chìa khóa để phá vỡ vòng vây cô lập mà bọn lừa đảo giăng ra.

Tìm kiếm sự hỗ trợ ngay từ cơ quan công an địa phương, nhà trường, hoặc chuyên gia tâm lý qua Tổng đài: 111 để được hướng dẫn khi bạn rơi vào nguy hiểm qua không gian mạng.

111

● I KHÔNG
III ● 1 MÌNH

#LTV_CUNGNHAUANTOANTRUCTUYEN

Chúng ta không cần phải
sợ hãi công nghệ, mà cần học
cách sử dụng nó một cách
thông minh, và có trách nhiệm,
luôn giữ vững sự kết nối với
thế giới thực để không rơi vào
bẫy cô lập.

#KHONGMOTMINH

#NIEMTINSO

